

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 4517/2023
20.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., против туженог ТП „Морава“ д.о.о. Крагујевац, чији је пуномоћник Јасмина Николић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 281/23 од 09.08.2023. године, у седници одржаној 20.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 281/23 од 09.08.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Крагујевцу П1 318/22 од 17.11.2022. године, ставом првим изреке, поништено је решење туженог о отказу уговора о раду број 105/04 од 21.04.2020. године, као незаконито. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи уместо враћања на рад накнади штету у висини од шест зарада у износу од 184.710,00 динара коју је тужиља остварила у месецу који је претходио месецу у коме јој је престао радни однос са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате у року од осам дана. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 106.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 281/23 од 09.08.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 318/22 од 17.11.2022. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев туженог којим је тражио накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Према члану 441. ЗПП предвиђено је да је ревизија дозвољена у парницама о споровима о заснивању, постојању и престанку радног односа.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23-други закон) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. На друге битне повреде поступка у ревизијским наводима се не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код туженог на неодређено време по уговору закљученом 31.05.2016. године. Обављала је послове ... са ... степеном стручне спреме све до 21.04.2020. године када јој је радни однос престао оспореним решењем туженог о отказу уговора о раду број .../... . Пре тога је спроведен попис у радњи туженог у којој је тужила радила и то у току 2019. године па је утврђено да постоји мањак. Како би се мањак отклонио, тужени је одлучио да у накнади штете учествују сви запослени па је дана 21.01.2020. године донео решење број 20/01 (које тужила није потписала) којим је одлучио да је тужила дужна да му накнади штету у укупном износу од 50.000,00 динара у једнаким деловима од по 5.000,00 динара, обуставом од зараде. Тужила је опозвана са рада 24.02.2020. године када јој је супервизор ББ у присуству више запослених рекао да покупи своје ствари и да више не долази на посао и да остави кључ од објекта у коме је радила као и да се сутрадан јави директору, јер није хтела да прихвати да јој се од минималне зараде месечно одбије 5.000,00 динара на име мањка утврђеног пописом 2019. године. Сутрадан је тужила – 25.02.2020. године отишла код директора али истог није затекла. Разговарала је са ВВ, правницом запосленом у правној служби туженог, која јој је дала да потпише решење о коришћењу годишњег одмора и изјаву да жели да јој престане радни однос. Тужила је потписала решење о коришћењу годишњег одмора којим је одлучено да ће преосталих 12 дана из 2019. године користити у периоду од 25.01. до 11.03.2020. године, али није потписала изјаву о престанку радног односа. Због лошег здравственог стања отворила је боловање а исто је закључено 31.03.2020. године. Након закључења боловања донела је дознаке 31.03.2020. године у седиште послодавца да би исте предала, али је нису пустили да уђе због уведених мера од пандемије изазване Covid-om 19. Уместо тога, ВВ изашла је да узме дознаке и рекла јој да више ту не припада и да сачека два до три дана да размисли шта ће са њом. Дана 02.04.2020. године тужила се телеграмом обратила туженом тражећи да је након предатих дознака о закључењу боловања, распореди на неко радно место. На тај захтев тужени није одговорио. Отишла је у инспекцију рада и исту обавестила. Тужени се по налогу инспекције изјаснио о радноправном статусу тужиле и известио да му је тужила предала извештај о привременој спречености за рад, да је и даље у радном односу и да има обавезу да долази на посао почев од 01.04.2020. године, али да се тужила 01.04.2020. године није јавила на радно место нити је о томе обавестила послодавца, тј. непосредног руководиоца. Дана 06.04.2020. године тужени је донео упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду због повреде радне обавезе јер запослена није долазила на посао у периоду од 01.04.2020. до 06.04.2020. године, а знала је да јој радни однос код послодавца није престао. Тиме је наводно учинила повреду радне обавезе утврђену општим актом тј. чланом 87. став 2. тачка 6. Правилника о раду послодавца. Одлука је донета у складу са одредбом члана 170. став 2. тачка 5. Закона о раду.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиле налазећи да она није својом кривицом учинила повреду радне обавезе која јој је оспореним решењем стављена на терет.

Другостепени суд је у свему прихватио разлоге првостепеног суда додајући да је евидентно да је тужилка када је дошла да преда дознаке била спречена да уђе у пословне просторије због мера уведених због пандемије изазване Covid-om 19. Дознаке је узела правница туженог а иста јој је рекла да више ту не припада и да не долази. Према члану 179. став 2. тачка 5. Закона о раду и члана 87. став 2. тачка 6. Правилника о раду туженог предвиђено је да послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе. Правилником о раду туженог је било предвиђено да радник може добити отказ ако неоправдано изостане са рада непрекидно три радна дана у току једног месеца или пет радних дана са прекидима у току шест месеци или неоправдано напусти радно место за време рада пет пута у току једног месеца (члан 87. став 2. тачка 6). Тужилки након завршетка боловања 31.03.2020. године није омогућено да ради, да улази у фирму те да стога нема њене кривице у погледу повреде радне обавезе која јој се ставља на терет.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Наиме, чланом 179. став 2. тачка 5. Закона о раду као и чланом 87. став 2. тачка 6. Правилника о раду, туженог предвиђено је да се запосленом може отказати уговор о раду ако својом кривицом учини повреду радне обавезе. Правилником је јасно дефинисано да се отказ уговора о раду може дати услед недоласка на рад за одређени период времена. Међутим, чињеница да тужилка од 01.04.2020 до 06.04.2020. године није долазила на посао не може њој приписати у кривицу јер јој је од стране правнице из правне службе туженог речено да више не долази, да више не рачунају на њу, да ту не припада те да ће видети шта ће с њом. При таквој ситуацији, очигледно је да је тужилка очекивала да ће бити обавештена шта се даље дешава, а да је била савесна указује и чињеница да је иста такав поступак туженог пријавила инспекцији рада. Стога је правилан закључак нижестепених судова да се повреда радне обавезе не може приписати кривици тужиле. Тужилка је слала туженом и телеграм али јој на исти није одговорено, па је правилан закључак да је решење о отказу уговора о раду незаконито.

Неосновани су наводи ревизије туженог, који су били већ изнети у жалби, а које је другостепени суд ценио и закључио да су исти неосновани, а разлоге које је у том делу дао прихвата и Врховни суд. Неприхватљиви су наводи да ако је тужилки било забрањено да уђе у дирекцију туженог када је предавала дознаке да је она била дужна да се јави пословођи и да оде у насеље ... где је радила продавница „Морава ...“ у Крагујевцу. Ово из разлога што је правница туженог тужилки скренула пажњу да више ту не долази, да ту више не припада и да сачека неколико дана да размисле шта ће са њом. Било је логично да након тога тужени обавести тужилку ако треба да дође на посао да се уредно јави и где да се јави, што тужени није учинио а што је његов пропуст који је тужилку довео у заблуду шта даље да ради у таквој ситуацији. Таквим понашањем тужени је тужилку очигледно онемогућио да настави са радом, што све указује на непостојање кривице тужиле у погледу недоласка на рад у спорном периоду.

Имајући у виду напред изнето, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић